

ВІТАЄМО З НОВИМ НАВЧАЛЬНИМ РОКОМ!

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

Київський Політехнік

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

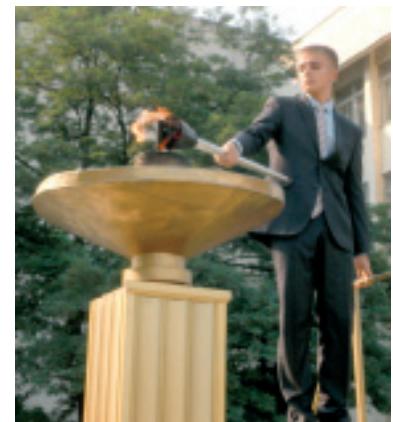
Безкоштовно

1 вересня 2011 року

№26 (2960)

Виступає ректор НТУУ "КПІ" М.З. Згурівський

СВЯТО НА ПЛОШІ ЗНАНЬ

Вроцький марш над площею лунає,
Святковий день вітання шле свої.
Новий навчальний рік свій починає
Прекрасний, вічно юний КПІ.

Ці слова пролунали 31 серпня 2011 р. над площею Знань, де зібралися ті, хто завтра вперше сяде на студентські лави і розпочне трувати непростий шлях до вершин знань. Але складнощі з'являться пізніше. А сьогодні першокурсники почувалися іменинниками.

На трибуні – керівники університету і почесні гости: народний депу-

тат України перший секретар Комуністичної партії України П.М. Симоненко, Герой України генерал-майор космонавт Л.К. Каденюк, голова Солом'янської у м. Києві районної державної адміністрації І.П. Сидоров, депутат Київради випускник КПІ Д.Й. Андрієвський, голова Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України О.М. Яценюк, голова Секції вихованців КПІ у Польщі Януш Фукса, керівник проекту "Українсько-японський центр" Осаму Мідзутані.

Урочиста хода барабанщиць, винесення і підняття Державного прапора України під звуки Гімну України у виконанні духового оркестру ВГІ.

Першокурсників вітає ректор університету академік НАН України М.З. Згурівський. Виступають почесні гости. Ведуча зачитує привітання від Голови Верховної Ради України В.М. Литвина. У виступах і вітаннях – добри слова і велике сподівання на тих, хто має продовжити справу уславлених київських політехніків.

Вітають першокурсників і студенти – призери і переможці міжнародних і всеукраїнських предметних олімпіад, спортивних змагань, збірні команди університету з баскетболу і регбі. А ще – переможці конкурсу "Містер КПІ" і "Королева КПІ". А далі виступають учасники танцювальних колективів.

І всі вони ніби ілюструють слова, що прозвучали з трибуни: студентські роки – це той час, коли людина може намагатися, бажати і досягати багато чого. Особливо, якщо ця людина – студент КПІ.

Тож побажаємо новому поповненню здійснення найзаповітніших мрій!

В. Миколасенко

Фото О. Супруна, В. Ігнатовича

Сесія науково-педагогічних працівників НТУУ "КПІ"

30 серпня в Центрі культури та мистецтв відбулася чергова щорічна сесія науково-педагогічних працівників нашого університету.

Перед початком її роботи присутні перевіялися відзнятій студентами фільм про перетворення, що відбувалося в НТУУ "КПІ" протягом останніх 20-ти років.

На початку засідання перший проректор НТУУ "КПІ" академік НАН України Ю.І. Якименко тепло привітав присутніх з 20-ю річницею незалежності України та новим 2011/12 навчальним роком. Хвилиною мовчання було вшановано пам'ять викладачів та співробітників університету, які пішли із життя протягом минулого навчального року.

Із доповідю про підсумки роботи колективу університету у 2010/11 н.р. виступив ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З. Згурівський. Він поінформував про підсумки прийому, всеобщі охарактеризував діяльність колективу університету в

минулому навчальному році – її навчальну, виховну, наукову, міжнародну, господарчу складові. Було наголошено на необхідності зменшення розриву між освітньою, науковою та інноваційною компонентами діяльності. Ректор підкреслив, що сучасна економіка потребує фахівців, які засвоїли фундаментальні природничі та інженерні знання, володіють іноземними мовами та інформаційними технологіями і водночас мають управлінську, юридичну і економічну кваліфікацію. Наприкінці доповіді ректор сформулював основні орієнтири на новий навчальний рік і на більшій майбутнє з усіх напрямів діяльності університету.

(Повністю текст доповіді подаємо на 2-й, 3-й та 4-й сторінках газети.)

Наприкінці засідання ректор вручив дипломи лауреатам переможцям конкурсу НТУУ "КПІ" 2010 року на кращий підручник, монографію, навчальний посібник.

Інф. "КП"

УСПІХ НАШИХ СТУДЕНТІВ

Студенти Київської політехніки завжди гідно представляють свій університет на всеукраїнських та міжнародних предметних олімпіадах:

От і цього року на Міжнародних студентських змаганнях з математики, що проходили з 28 липня по 3 серпня у Болгарії (м. Благоєвград) і зібрали 305 учасників з 77 університетів 28 країн світу, студенти ППСА НТУУ "КПІ" Олексій Слюсаренко та Катерина Моравецька посіли друге місце.

Дніми на їх адресу надіслав привітання міністр освіти і науки, молоді та спорту України Дмитро Табачник. У листах, зокрема, говориться: "Ми пишаємося, що українську вищу школу високо цінують у світі, наші студенти посідають призові місця на міжнародних студентських змаганнях у різних галузях науки. Сьогодні майбутнє нашої держави, її інтеграція у світове співтовариство залежать насамперед від молодого покоління. Ваш високий рівень знань, уміння, навичок, який підтримуватиметься протягом усього життя, сприятиме вирішенню складних проблем сус-

пільства". Також міністр побажав переможцям вагомих здобутків в оволодінні знаннями та здійснення мрій, а ще, щоб життєвий шлях був наповнений творчістю, натхненною працею, завзяттям і оптимізмом в ім'я процвітання України.

Вітальний лист від Дмитра Табачника надійшов також на ім'я ректора НТУУ "КПІ" академіка М.З. Згурівського. У ньому міністр освіти і науки, молоді та спорту нашої держави тепло подякував усюму колективу НТУУ "КПІ": "Хочу висловити подяку керівництву і співробітникам університету, які докладають великих зусиль для розвитку вітчизняної освіти, здійснюють значну роботу щодо виявлення, розвитку та реалізації творчих здібностей студентів, посилення їх зацікавленості до наукового пошуку та підготовки до міжнародних олімпіад.

Бажаю Вам і творчому колективу університету нових звершень в освіті і науці, невічерній енергії нових творчих звершень, реалізації всіх життєвих задумів".

Інф. "КП"

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1 День
першокурсника

2 Доповідь
ректора
НТУУ "КПІ"
на сесії
науково-
педагогічних
працівників

3 4
Літня школа
.....
"Політехніка"
ярмаркує

Доповідь ректора НТУУ "КПІ" академіка НАН України М.З. Згурівського на сесії науково-педагогічних працівників 30 серпня 2011 року

Шановні колеги!

Дозвольте висловити ширі вітання з 20-ю ювілейною річницею незалежності України та початком нового, 114-го навчального року в КПІ, побажати вам міцного здоров'я, плідної праці, подальших творчих успіхів.

Нашій країні, що зробила великий поступ у формуванні засад своєї державності, довелося доплати значні труднощі, пов'язані із зовнішніми та внутрішніми викликами. Ці два десятиліття не були простими і для КПІ. Але він, пройшовши трансформацію до моделі демократичного технічного університету європейського зразка, не тільки зберіг, а й пронік здобутки наших попередників, і це завдяки зусиллям кожного з вас, шановні друзі. Фільм, створений нашими молодими колегами, певною мірою відзеркалює ці перетворення.

За роки незалежності відбулися суттєві зміни соціального і економічного устрою країни, структури економіки держави, її пріоритетних напрямків відповідно до міжнародного розподілу праці. За своїм характером економіка України вже на 90% знаходитьться у приватній власності. Гостро конкуруючи зі своєю продукцією на зовнішніх ринках, ця нова економіка все більше і більше потребує фахівців, підготовлених за інтегрованими програмами, які б одночасно володіли фундаментальними природничими та інженерними знаннями, іноземними мовами, інформаційними технологіями, мали управлінську, юридичну та економічну кваліфікацію.

Щоб задоволити ці вимоги, ми маємо поступово зменшувати розрив між освітньою, науковою та інноваційною компонентами нашої роботи. Кафедрам, факультетам, інститутам належить формувати такі спільні освітньо-наукові середовища, в яких наука передавала б освіті останні досягнення, визначаючи її передовий зміст, а освітня компонента наповнювала б наукову сферу і високотехнологічний ринок праці талановитою молоддю, з якої виростуть майбутні вчені, керівники виробництва та бізнесу, що володіють сучасною методологією науки і її практичного застосування. В цих середовищах практично зникає межа між дослідженням і дипломною чи курсовою роботою, між викладачем і вченим.

Університети такого типу у світі називають дослідницькими. Звичайно, дослідницький університет пріоритетно зберігає всю академічну, фундаментальну складову як визначальну для себе, але при цьому працює одночасно за трьома взаємопов'язаними напрямами: навчання, наукові дослідження, інноваційне впровадження високих технологій і виведення їх на ринки.

У цій моделі ми маємо підсилювати роль фундаментальної освіти в процесі навчання. Без фундаментальних знань неможливе розуміння природи процесів і явищ. Людина, яка отримала глибоку фундаментальну освіту, здатна формувати складні задачі, керувати процесами комплексно, системно оцінювати всі наслідки тих чи інших управлінських рішень, і лише вона здатна створювати умови для статного розвитку суспільства.

Для забезпечення такої підготовки необхідно одночасно покращувати якість контингенту студентів, підвищувати професійність викладачів, впроваджувати прогресивні технології науково-інноваційного навчання, поглиблювати інтеграцію з ринком праці, покращувати фінансове, матеріально-технічне та методичне забезпечення нашої роботи, постійно здійснювати самоаналіз якості підготовки фахівців.

Потреби економіки і суспільства можна оцінювати за результатами вступної кампанії та запитами на наших випускників. Цьогорічний набір студентів відрізняється зменшеннем кількості випускників шкіл у країні та новими змінами правил прийому. Ці нові правила ставили абітурієнтів перед необхідністю багаторівантного вибору університетів чи напрямів підготовки в ситуації, що змінювалася практично щоденно. Такі умови орієнтували вступників не на свідомий і цілеспрямований вибір свого майбутнього фаху, а нагадували швидше за все гру на освітянській біржі, за принципом, куди вигідніше вскочити. Правила також передбачали додаткове нарахування до 20 балів випускникам системи доуніверситетської підготовки за інженерними напрямами. Але у звязку з тим, що в попередні роки цю систему було значною мірою демонтовано, за останній рік таку підготовку в КПІ проходило тільки 1600 абітурієнтів замість 15000 в минулі роки. На жаль, це привело до зростання розриву між рівнем підготовки випускників шкіл та вимогами КПІ. Так, протягом останніх двох років 50% студентів першого курсу, які прийшли в КПІ з високими балами в сертифікатах, не витримували наших вимог з математики, а 65% – з фізики.

Неважаючи на більш ніж 40-відсоткове зменшення кількості випускників шкіл у цьому році, конкурсна ситуація в КПІ не погіршилася. Кількість абітурієнтів, які фізично взяли участь

у конкурсі, склала 9290 осіб на 3448 місць на бакалаврську форму підготовки. При цьому умови вступу до нас були складнішими, ніж до інших вищих технічних навчальних закладів. Так, ми не відмовилися від мінімального балу сертифікату з профілюючих дисциплін на рівні 150, при цьому на інженерні напрями обов'язковими профільними дисциплінами в КПІ були математика і фізика, в той час як в інших технічних ВНЗ допускався вибір другої профільної дисципліни: або фізики, або англійська мова. За цих умов середній конкурс в КПІ фактично склав 2,7 осо-би на місце, що відповідає рівню 2010 року. В підсумку ми заразували 3954 особи на перший курс навчання, з них 254 за контрактною формою і 252 за заочною.

М.З. Згурівський

За умов загострення конкурентної боротьби між університетами та нарощуючим розривом між вимогами КПІ і рівнем підготовки випускників шкіл з природничих дисциплін, особливо з фізики, для нас ще більшої актуальності набирає робота із здібною молоддю в рамках доуніверситетської підготовки та співпраці з Малою академією наук. Цією роботою сьогодні займається Інститут моніторингу якості освіти (ІМЯО) та безпосередньо кафедри, факультети та інститути КПІ. Хороши досвід співпраці з Малою академією наук має ІФФ. Але нам необхідно підвищити ефективність інформування та пропаганди КПІ серед школярів, організовуючи дні відкритих дверей, виставки-ярмарки, олімпіади, розміщуючи інформацію в ЗМІ, на сайтах факультетів і інститутів КПІ, розширюючи співпрацю з МАН.

Пам'ятаючи, що КПІ як провідний технічний університет країни має за основну мету провадження вищих форм підготовки (магістратура, аспірантура, докторантура), ми приділили пильну увагу набору до магістратури як кращих бакалаврів КПІ, так і випускників інших університетів. У цьому році на магістерську форму підготовки ми заразували 1431 особу, з них 72 з інших університетів. 1981 особу було заразовано на програми спеціалістів.

Як бачимо, таке співвідношення не на користь магістерської форми підготовки. Це пов'язано з тим, що на сьогодні кількість магістрів, яких ми можемо готовувати, визначається становим науково-інноваційної роботи кафедри. На жаль, більш як для третини кафедр КПІ підготовка магістрів, як і кандидатів і докторів наук, є складним завданням, оскільки вони послабили свою наукову компоненту.

Сьогодні надзвичайно важливо є пряма взаємодія технічної освіти і ринку праці. Саме в результаті такого партнерства та з урахуванням світових тенденцій розвитку наук і технологій мають сформуватися нові вимоги до змісту, структури і обсягів підготовки фахівців за інженерними спеціальностями.

На сьогодні університет зробив уже декілька суттєвих кроків у цьому напрямку. Укладено угоди з Федерацією роботодавців України, з лідерами в галузі космічних і авіаційних технологій КБ "Південне" і АНТК ім. О.К.Антонова, з групою компаній ДФ – лідером хімічної і титанової промисловості, з групою компаній ДТЕК – лідером паливно-енергетичного комплексу України та іншими гігантами вітчизняної промисловості. КПІ вже почав узгоджувати навчальні плани за певними спеціальностями відповідно до вимог базових галузей промисловості.

Якщо говорити про запити ринку праці на наших випускників, то вони в середньому складають 126%, хоча на різних факультетах ситуація складається по-різному. Наприклад, на ХТФ запити перевищили пропозицію у два рази, на

ПБФ – у 1,73, приблизно в півтора разу – на ТЕФ, ІФФ, ФМФ. Але в середньому по університету реальне працевлаштування складає 98%, тобто є частка випускників, які не працевлаштовуються за фахом.

Важливим є те, що наші зусилля при підготовці фахівців, формуванні навчальних планів повинні враховувати не лише нинішній, а й майбутній розвиток наук, технологій, виробництва і бізнесу. Так, американський журнал "Форбс" склав список професій, які будуть найбільш затребуваними у світі в найближче десятиліття. Перспективними названі такі сфери, як здоров'я людини, альтернативна енергетика, науки про проановітствами, інформаційні технології, науки про землю та зміни клімату, комунікації між людьми. На думку експертів, попит на інженерів, аналітиків і фахівців-комп'ютерників, які вміють обробляти та аналізувати великі обсяги наукових даних, розпізнавати в них закономірності, робити точні аналізи, в більшій мірі залежності від відповідної діяльності. Розглянемо, які з цих сфер будуть найбільшими вимірювальними та залежними від розвитку науки та технології.

Розвиваючись, співробітництво з ринком праці, ми протягом останніх шести років постійно цікавимося, як він оцінює якість підготовки наших фахівців з метою корегування головних складових навчальної роботи. Аналіз результатів останнього моніторингу свідчить, що найбільше роботодавці цікавлять фахівців з грунтовною фундаментальною фізико-математичною підготовкою. 95% роботодавців відзначили, що випускників, які володіють високою кваліфікацією, відповідає потребам ринку праці, реальному стану виробництва та бізнесу. Однак з переваг КПІ завжди було те, що наші випускники вміють вчитися і після закінчення університету. Рівень готовності навчатися і вміння оволодівати професією відзначили 97% роботодавців. На їх думку, покращилися знання випускників КПІ з іноземних мов. Спеціальна фахова підготовка випускників теж оцінюється більшістю роботодавців як висока, але чверть з них вбачає певні прогалини у практичних навичках наших студентів. Ми можемо це пояснити тим, що на окремих кафедрах проходження практики має суто формальний характер. Дуже важливо, що понад 90% опитаних вважають, що саме диплом КПІ свідчить про високий рівень підготовки фахівців.

Зрозумілим є те, що забезпечення фундаментальності, міждисциплінарності, інноваційності підготовки, орієнтації на вирішення комплексних проблем суспільства має лягти в основу нашої стратегії на більшому етапі. Хорошим прикладом втілення цієї стратегії є діяльність міжуніверситетського медико-інженерного факультету, який навколо програми "Здоров'я людини" вже об'єднав роботу понад 30 інженерних кафедр КПІ. Навколо програми "Сталий розвиток" сьогодні об'єднані зусилля ІПСА, ФММ, ХТФ, ФСП, ФІОТ, Світового центру даних. Результатом їх спільної діяльності є щорічні аналізи зі сталого розвитку країн та регіонів світу і підготовка фахівців за поєднаною програмою "магістр – кандидат наук".

Ми вже 6 років поспіль проводимо самоналіз якості підготовки фахівців в університеті. На сьогодні це найбільш об'єктивний інструмент для оцінювання залишкових знань студентів. Окрім ректорського контролю залишкових знань (з фундаментальних дисциплін, інформаційних технологій, іноземної мови, професійно-орієнтованих та фахових дисциплін), система враховує коефіцієнт відповідності з результатами сесії, накопичувальний індекс, якість дипломних робіт, соціологічне опитування ринку праці. Система зобов'язує кафедри після кожного моніторингу проводити предметний аналіз результатів: розглядати прогалини у підготовці, виявляти причини, що привели до низького результату, та напрацювати заходи щодо їх усунення.

Усього за 6 років самоаналізом було охоплено 1200 дисциплін, 143 спеціальності, близько 59 тис. студентів. Хоча подікувати колективу Інституту моніторингу якості освіти, який професійно виконує цю роботу. Зрозуміло, що нічого ідеального не буває, і нашу систему моніторингу варто й надалі вдосконалювати. Адже, студенти 4-5 курсів, які брали участь у моніторингу, відзначають, що він з часом заборікристується, а недоведення результатів контролю до студентів є суттєвим недоліком, що знижує його якість.

Кадрова політика, яку ми проводимо упровідомляє багатьох років, – це створення сплаву завзяття молоді та мудрості досвідченості професії. Ми виходимо з того, що не лише вік визначає можливість подальшої роботи викладача, а й його активність і професіоналізм. Виходячи з цієї багаторічної політики, у нас сформувався найбільший прошарок досвідчених викладачів продуктивного творчого віку, який постійно поповнюється 25-35-річними випускниками аспірантури. Сьогодні середній вік викладачів КПІ встановився на рівні 51 року, що для нашої непростої професії, яка вимагає багаторічного фахового вдосконалення, є, мабуть, оптимальним.

Ми постійно прагнемо забезпечувати викладачів пристойною зарплатою та сприяти їхньому науковому зростанню, хоча за останній рік нам вдалося підвищити заробітну плату лише на 10%, тоді як ціни підвищилися на 60%. Посадовий оклад професора на початок 2011 р. склав 7210 грн (середній оклад професора по системі вищої освіти – 3821 грн), оклад доцента КПІ – 5876 грн (проти 3056 грн по системі). Середнє навчальне навантаження викладачів змінилося з 788 годин у 2005 р. до 710 годин нині.

Та все ж переважною більшістю наших студентів ми можемо пишатися. За досягнення в навчанні, науковій роботі, громадському житті 5 наших студентів отримують стипендію Президента України, 1 – Кабінету Міністрів України, 2 студенти ТЕФ отримують стипендію ім. І.В.Курчатова, 140 студентів удостоєні щорічних стипендій та премій Київського міського голови, іменних та персональних стипендій видатних учених.

На Міжнародних студентських змаганнях з математики у серпні цього року студенти ІПСА Олексій Слюсаренко і Катерина Моравецька вибороли дві срібні медалі. За здобутими перемогами у Всеукраїнських студентських олімпіадах у 2010/2011 навчальному році (12 перших місць, 17 других, 25 третіх) КПІ суттєво випередив усі університети України. До кінця цього року ми плануємо залучити наших студентів до участі ще в низці міжнародних і всескорійських олімпіад. Уже закріплено тренерів, розпочато підготовчу роботу, проводяться тренувальні заняття.

КПІ зробив суттєвий поступ в академічній мобільноті студентів, аспірантів, молодих викладачів і вчених. Відпрацьовані механізми мобільноти з Дніпропетровським національним університетом ім. Олеся Гончара. В цьому році КПІ виборов грант на участь в Європейському проекті ERASMUS MUNDUS. Це дозволить 100 молодим політехнікам протягом ближчих трьох років проходити навчання чи стажування терміном від одного місяця до трьох років в 17 університетах таких країн Європи, як Франція, Німеччина, Австрія, Нідерланди, Бельгія, Іспанія, Польща, Румунія.

Пройти навчання за кордоном на сучасному обладнанні, набути професійного досвіду роботи у період проходження практики, однакож не отримати два дипломи – все це можливо завдяки програмам подвійного диплома. Сьогодні ми маємо такі програми з університетами Німеччини, Франції, Греції, США, України.

До найбільш активних факультетів за мобільнотою належать MMI, ЗФ, ХТФ, ФІОТ, ФММ.

Статью традиційними конкурсами наукової творчості серед школярів, що проводиться спільно з КПІ Мала академія наук та конкурс під назвою INTEL-ТЕХНО Україна, який на високому рівні проводить ФТІ. Ці конкурси можна назвати першими яскравими прикладами втілення програми "Майбутнє України".

Значна увага в університеті протягом минулого року приділялася підвищенню соціальної активності студентів, оздоровленню, розвитку фізичної культури та спорту.

Ця робота здійснюється за комплексними програмами: "Організація спортивно-оздоровчої роботи"; "Формування культури дозвілля"; "Естафета здоров'я"; "Розвиток та діяльність студентських гуртків і клубів КПІ" тощо. На сьогоднішній день працюють 23 студентські гуртки та клуби, ще 11 заплановано створити.

Різноманітним і цікавим є студентське життя в нашому університеті. Традиційними є виставки "Таланти КПІ", майже 10 художніх виставок у Картинній галереї, виступи художніх колективів, концерти танцювальних та вокальних колективів, вистави театрів, змагання веселих і кімлівих, творчі конкурси "Містер КПІ" та "Королева КПІ". Масовими університетськими заходами стали День першокурсника, День магістра, День КПІ, Спартакіада КПІ та інші.

Важливу роль в організації студентського життя і в подальшому розвитку університету відіграють органи студентського самоврядування: Студентська рада, Студентська профспілка, Наукове товариство студентів і аспірантів. З кожним роком вони набираються досвіду, їх робота стає більш масштабною і актуальною. Так, влітку цього року вони провели вже шосту Міжнародну студентську олімпіаду з програмування імені С.О. Лебедєва та В.М. Глушкова "KPI-OPEN". За кількістю команд-учасниць – 87 із 65 вищих навчальних закладів, що представляли шість країн, – ця олімпіада стала найбільшою у Східній Європі. Іншим брендовим міжнародним проектом студентів і аспірантів КПІ стала літня школа "Досягнення і застосування сучасної математики, інформатики і фізики", яка вже 6 років організовувалася і проводилася НТСА нашого університету. Школу визнав Університет Міссурі (США). У цьому році він відрядив 17 своїх студентів, яким за участь у роботі нашої школи були нагороджені по 2 академічні кредити. Ще один іміджевий міжнародний проект на постійній основі підтримується студентською профспілкою. Це участь студентів КПІ в програмі Ради європейських студентів у галузі інженерії та технологій – BEST. Цьогоріч ця організація спільно зі студентською профспілкою провела свою чергову школу на базі нашого університету, в її роботі взяли участь понад 20 студентів з Європи і близько 30 студентів КПІ. Багато інших важливих і хороших справ пereбирає на себе студентська молодь. На цих справах вона набирає досвіду управлінської діяльності, зміцнюючи свою громадянську і патріотичну позицію. Нам лише потрібно їм більше довіряти і ставитися до них, як до своїх молодших колег і партнерів.

Наука в КПІ протягом останніх років почала виконувати триєдину місію. Перш за все вона залишається джерелом пізнання нових фактів і явищ та підготовки нових поколінь дослідників. По-друге, втягуючи у свою орбіту все більше студентів і викладачів, наука наповнює на-

вчальний процес університету новітніми знаннями. По-третє, наука КПІ підкриває постійним потоком винаходів і ноу-хау високотехнологічні компанії, які поступово гурують навколо Наукового парку "Київська політехніка".

У минулому році наукова робота в КПІ проводилася за п'ятьма пріоритетними напрямами фундаментальних та прикладних досліджень. Було виконано 169 держбюджетних та 134 господарів науково-дослідних робіт та понад 500 договорів на послуги загальним обсягом 60,7 млн грн. З них 47% фінансувалися із загального фонду і 53% зі спеціального. Тобто фінансування науки практично збереглося на рівні попереднього року.

Одним з головних завдань університету залишається підготовка наукових кadrів вищої кваліфікації. Виконуючи його, за останні два роки ми майже подвоїли кількість аспірантів і докторантів у КПІ. Зараз їх відповідно 793 та 32, що вже через 3-5 років принесе свої плоди. А сьогодні – це 20 докторських та 87 кандидатських дисертаций. Доцільно відзначити підірну роботу з підготовки докторів і кандидатів наук в ММІ, на ІХФ, ТЕФ, ФЕЛ, ФММ, ФАКС, ФСП, ПБФ, ФБТ. Країці особисті результати з підготовки наукових кadrів мають професори Л.Є. Довгань, В.Г. Колобродов, П.В. Круш, В.Г. Хижняк, В.Б. Струтинський.

Більшість дисертацій захищалися на спеціалізованих вчених радах КПІ. У нас їх 28, з них 21 – докторська, 7 – кандидатських, що цілком достатньо для значного збільшення підготовки наукових кadrів в університеті. Тому важливим завданням на наступний навчальний рік є посилення уваги керівників підрозділів і керівників аспірантів до цієї роботи та використання наявних резервів, адже 34% (109) штатних докторів наук КПІ не здійснюють наукове керівництво аспірантами і докторантами.

У минулому році до наукової роботи було заличено близько 4000 студентів. Результатом стало збільшення кількості їх самостійних публікацій та у співавторстві з викладачами: 5648 проти 5339 рік тому. Лідерами за кількістю публікацій є студенти ФСП, ФММ, ФЛ, ТЕФ, MMI.

ваційних проектів із загальним обсягом фінансування 1,9 млн грн. Активізували співпрацю з науковим парком ІЕЕ, ФЕА, ВПІ та ІХФ.

Продовжувався розвиток НТБ КПІ. Сьогодні фонд НТБ становить 2,7 млн видань, із них 1,5 млн – підручники і навчальні посібники. Кількість читачів нині сягає 45 тисяч осіб. У минулому році надходження бібліотек склали понад 8000 назв видань загальною кількістю 25968 примірників. База бібліотеки збагатилася маятником Фуко та унікальною картиною галерею, що відзеркалює роль українців у світовому прогресі. До експозиції увійшло понад 800 картин, подарованих бібліотеці народним депутатом України Петром Андрійовичем Ющенком.

Визначними подіями в роботі Державного політехнічного музею стало проведення заходів міжнародного рівня, присвячених підкоренню космосу. Було проведено зустрічі з льотчиками-космонавтами Олексієм Леоновим, Георгієм Гречко, Юрієм Онуфрієном, Віталієм Жолобовим, Леонідом Каденюком та організовано телеміст з американською астронавтою українського походження Хайдемарі Стефанишин-Гайлер. Спільно з Центром культури та мистецтв музею організував відзначення 50-річчя першого польоту людини в космос на державному рівні. У минулому році музей відвідало близько 50 тис. екскурсантів, серед яких традиційна більшість – школярі та студенти перших курсів. Для них проведено понад 300 екскурсій.

Музеино-історичний комплекс КПІ збагатився ще двома пам'ятниками видатним політехнікам. Ми вшанували пам'ять двічі Героїв Соціалістичної Праці, видатних конструкторів ракетної техніки Володимира Челомея і Льва Люльєва. В наступному місяці алея слави КПІ поповниться пам'ятником конструктору турбореактивних авіаційних двигунів Архіпу Люльці.

Традиційно досягнення наших викладачів та науковців були відзначені на державному рівні. Орденом "За заслуги" II ступеня нагороджено проректора з наукової роботи Михайла Юхимовича Ільченка. Державної премії України в галузі науки і техніки удостоєний професор Олександр Станіславович Яндульський.

Зростає і загальна кількість публікацій наукових праць в університеті. Це 116 монографій, 31 підручник, 211 навчальних посібників, 9344 статей і доповідей, у т.ч. 222 таких, що входять до міжнародних наукометрических баз даних. Але за таким якісним критерієм, як публікації у визначених світових виданнях і за індексом цитування Хірша КПІ знаходитьться лише на 5-му місці серед ВНЗ України і на 2-му за рейтнінгу Вебометрик.

Протягом року університет отримав 152 патенти на винаходи і корисні моделі і подав 174 заявки на нові винаходи. На жаль, ця діяльність ще не закінчується продажем ліцензій чи реальною комерціалізацією винаходів. Це є нашою слабкою ланкою, і тут ми маємо величезні резерви.

У КПІ запроваджено конкурс на кращий винахід року за номінаціями: кращий перспективний винахід, кращий впроваджений винахід, кращий твір, захищений свідоцтвом авторського права. Результатом конкурсу має бути рішення про подальше просування розробок з метою їхньої комерціалізації.

Продовжував розвиватися Науковий парк "Київська політехніка", до якого за останні 5 років увійшли 56 високотехнологічних компаній з США, Європи і України. Він згуртував навколо себе практично всі факультети інститути університету і представив у своїй виставковій зали понад 150 їх інноваційних розробок. Всього за минулій рік науковим парком виконано 9 інно-

важійської компанії "NetCracker" на ФІОТ, спільним центром "Hewlett Packard" на ITC і ФІОТ.

Продовжувалася пілдна співпраця університету з такими міжнародними організаціями, як ООН, ЮНЕСКО, ЮНІДО, ICSU, CODATA та іншими. Усього КПІ виконує різні проекти більш ніж з 15-ма міжнародними організаціями. Торік КПІ відвідали 143 делегації з 37 країн світу; 152 вчених представляли наш університет у 23 країнах.

Було проведено важливі зустрічі на високому рівні з державними діячами та представниками всесвітньовідомих компаній з багатьох країн світу, зокрема з генеральним директором Microsoft Стівом Балмером, посли Аргентини, Канади, Китаю, Куби, Німеччини, Норвегії, Польщі, США, Сирії, Франції, Японії. Урядом України нам було доручено прийняти в КПІ установче засідання українсько-американської Робочої групи з питань науки і технологій з участию помічника Держсекретаря США Ларі Гамбіна та українсько-американської Робочої групи "Політичний діалог і верховенство права" за участю помічника Держсекретаря США з питань демократії і прав людини Томаса Мелія. Відбулися переговори з урядовими делегаціями багатьох інших країн світу. Все це сприяло підвищенню авторитету КПІ на міжнародній арені.

Секретарят ЮНІДО склавив проект створення на базі КПІ двох важливих центрів: "Центр з більш чистого виробництва" та "Центр з технологічного передбачення". В КПІ стартує проект Українського науково-технологічного центру "Міжнародна система підвищення кваліфікації науковців у сфері менеджменту трансферу технологій"; підписано договори з багатьох університетами, організаціями, компаніями.

У вересні минулого року за нашою ініціативою був проведений перший Українсько-польський футбольний турнір серед університетів міст, які здобули право проймати "ЄВРО-2012".

Отже, наші міжнародні контакти стабільно розширивалися. Вузькою ланкою в цій роботі залишається недостатньо активна участь багатьох кафедр КПІ. В першу чергу кафедри і провідні вчені мають оволодіти методологією отримання зарубіжних грантів, що, до речі, є дуже важливим джерелом розвитку науки для університетів Європи і світу. Значним резервом для нас залишається зап鲁чення студентської молоді до міжнародної діяльності.

Адміністративно-господарськими і соціальними службами університету велася напружена робота, спрямована на утримання і розвиток матеріально-технічної бази, створення відповідних соціальних умов для студентів і співробітників університету.

У 2010 році продовжувалося будівництво, проектування і ремонт багатьох об'єктів КПІ, а саме: здача в експлуатацію спортивного комплексу біля бібліотеки, завершення добудови до навчального корпусу №35, продовження будівництва студенцького гуртожитку на 374 місця по вул. Виборській, капітальний ремонт гуртожитку №18, початок будівництва навчально-лабораторного корпусу ФАКС по вул. Б

Доповідь ректора НТУУ "КПІ" академіка НАН України М.З. Згурівського на сесії науково-педагогічних працівників 30 серпня 2011 року

**Продовження.
Початок на 2-3-й стор.**

Проблема підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів в університеті і зниження пластиків за спожиті енергоносії з часом стає все більш актуальною. За минулій рік порівняно з попереднім споживанням природного газу зменшилося на 12%, холодної води – на 8 %. В одночасні заживання теплової енергії виростло на 6,2%, електричної енергії – на 5%. Недостатня кількість датчиків води, тепла і електроенергії, низький рівень енергетичного менеджменту залишаються слабкими ланками КПІ.

В університеті діє розгалужена мережа баз відпочинку. Усі вони були вчасно підготовлені до оздоровчого сезону. Найбільшою популярністю серед співробітників і студентів користується пансіонат "Маяк" на березі Чорного моря. У цьому році в "Маяку" оздоровилося 2 123 особи (982 співробітники і 1 141 студент). Але попри те, що університет вкладає велики кошти в базу відпочинку, на сьогоднішній день вони не працюють на повну потужність, путівки реалізуються не в повному обсязі. Проведена профкомами і ректоратом робота дала деяке збільшення кількості

відпочиваючих. Але адміністративними заходами тут не обйтися. Необхідно підвищувати привабливість наших оздоровчих баз.

Протягом року вирішувалися житлові та інші соціальні проблеми політехніків. Зараз на квартирному обліку перебуває понад 110 осіб. У цьому році до виконання ремонтів отриманих помешканнях змогли приступити власники раніше розподілених 28 квартир, до товариства забудовників прийнято 206 нових заяв. На сьогодні продовжується співпраця з інвесторами щодо спорудження житлових будинків, в яких співробітники КПІ зможуть збудувати власні квартири на пільгових інвестиційних засадах.

Шановні друзі! Вступаючи в новий навчальний рік, ми маємо визначити орієнтир на цей рік і на більше майбутнє. Вони стосуються всіх напрямів нашої діяльності.

За умов економічної і соціальної нестабільності суспільства визначальною домінантою стає соціальний, людський вимір розвитку університету. Це уважне, чуйне ставлення до кожної людини, підтримка атмосфери творчості, співпраці та взаємодопомоги серед членів нашого колективу; поглиблення принципу "безсуб'єктності" в управлінні персоналом; захист

ідності і академічних свобод викладачів, студентів, науковців і співробітників, свободи їх волевиявлення.

У навчальній роботі, як і раніше, головним завданням буде забезпечення високої якості підготовки кадрів на основі глобокої інтеграції навчального, наукового та інноваційного процесів.

Нам належить розвивати систему відбору талановитої молоді через до-університетську підготовку за програмою "Майбутнє України". Ми повинні підвищити ефективність роботи факультетів і кафедр з Малою академією науки, зі школами, коледжами і технікумами.

Маємо вжити заходів щодо постійного підвищення кваліфікації викладачів, поєднуючи їх викладацьку і дослідницьку роботу.

Необхідно вдосконалювати навчально-виховну роботу зі студентами, у тому числі зі студентами-іноземцями, створювати інтернаціональне середовище в університеті; підвищувати рівень наукового, інтелектуального, культурного та патріотичного виховання студентської молоді. Забезпечити участь студентів в європейських і національних стипендіальних програмах, в отриманні грантів усіх рівнів.

Необхідно створити цілісну інформаційну систему навчального процесу та управління університетом, забезпечити подальший розвиток і функціонування інформаційних сайтів кафедр, включаючи англомовні ресурси кафедр, інститутів і факультетів. Маємо розширити доступ викладачів, науковців і студентів до інформаційних мереж УРАН, JEANT, мережі світових центрів даних, Український Грід.

Наукову роботу необхідно спрямувати на отримання кінцевого результату, на залучення до неї більшості викладачів, студентів з метою досягнення кожним підрозділом результатів, які відповідають критеріям дослідницького університету.

У цій сфері маємо створювати умови для виконання передових наукових досліджень проривного характеру, покращити кількісні і якісні показники підготовки наукових кадрів, ширше запроваджувати поєднані програми "магістр-доктор філософії", активізувати інноваційну складову на базі Наукового парку "Київська політехніка", привести у відповідність до міжнародних вимог наукові видання КПІ, підвищити рівень цитування вчених університету та рейтинг КПІ в інформаційному просторі за системою Вебометрікс.

У міжнародній діяльності маємо розширити співпрацю з університетами-партнерами, втілюючи програми академічної мобільності. Продовжити створення спільних міжнародних центрів, розширити наукові контакти викладачів та науковців КПІ із зарубіжними партнерами. Підвищити ефективність участі підрозділів КПІ в зарубіжних грантах, у т.ч. у проектах 7 РП Європейського Союзу, програмах "TEMPUS" та "ERASMUS MUNDUS". Покращити якість підготовки кадрів, спроможних організовувати і виконувати міжнародні проекти.

Господарським службам необхідно продовжити програму розвитку третьої черги університету, зробивши особливий наголос на якості створюваної інфраструктури, вдосконалити експлуатацію матеріальної бази, підвищити контроль за енергозбереженням, забезпечити вирішення соціальних питань студентів і співробітників університету.

Завдання, які стоять перед нами, достатньо напружени. Спільними зусиллями ми їх вирішимо.

Бажаю успіхів на цьому шляху, міцного здоров'я і творчих здобутків у новому навчальному році!

ЛІТНЯ ШКОЛА НА БЕРЕЗІ ЧОРНОГО МОРЯ: відпочивати розвиваючись!

Уже багато років поспіль у степово-му Криму на березі Чорного моря не-подалік від селища Фрунзе збираються студенти, аспіранти, викладачі та просто цікаві і небайдужі люди, щоб відпочивати розвиваючись. Причому "розвиток" тут треба розуміти в найширшому значенні: і інтелектуальний (тому і "школа"), і культурний, і фізичний.

Хтось може запитати: як можна поєднати відпочинок і інтелектуальний розвиток? Дуже просто, скажуть учасники Літньої школи. Слід окреслити заздалегідь коло проблем, обрати декілька цікавих книг і поставити за мету їх опрацювання.

Звичайно, книги можна читати і вдома. Але в колективі, в живій бесіді, в дискусіях можна торкнутися незліченної кількості граней предмета, безлічі

суміжних (та й не зовсім) питань, можна багато чого зрозуміти самому і пояснити товаришеві. А якщо це відбудеться в Криму, коли поруч персики, кавуни і діні...

Цього року в Літній школі вперше брали участь учасники знаменитого ансамблю "Гренада" з Москви. Ансамбль виконує музику багатьох народів світу. Більше 30 мов ззвучать на концертах "Гренади". У листопаді минулого року ансамбль виступав на святковому концерті, яким завершилася Міжнародна науково-практична конференція "Відчина Україна – Благородний Кубі", що пройшла в нашому університеті і була присвячена 20-річчю оздоровлення українських дітей на Кубі. Тоді "grenadivci" подружилися зі студентами і викладачами ФСП і захотіли взяти участь у Літній школі.

Звичайно, книги можна читати і вдома. Але в колективі, в живій бесіді, в дискусіях можна торкнутися незліченної кількості граней предмета, безлічі

Однак разом з тим постало питання: яким же чином зробити Літню школу цікавою не тільки тим, хто з філософією давно знайомий (адже серед учасників були і кандидати філософських наук), але і тим, хто тільки почне відкривати цей світ, обережно роблячи кроки по стежках, що ведуть зі світу Музики? Тоді вирішили головні теми для обговорення взяти з книги видатного радянського філософа Евальда Васильовича Ільєнкова "Об ідолах і ідеалах", у якій популярно і водночас на високому науковому рівні обговорюються проблеми філософії, логіки, моралі, релігії...

Зрозуміло, що учасники школи не тільки читали книжки, а потім вели нескінчені розмови. По-перше, всі змогли відсталь накупатися у морі. По-друге – традиційний волейбол – динамічний, азартний, захоплюючий. Зранку і ввечері на пляжі розгорталися справжні волейбольні баталії.

Ну і Музика. Вона звучала постійно. Адже таку кількість музикантів-мультиінструменталістів рідко де можна зустріти. А такого професійного виконання пісень біля нічного багаття, мабуть, не було ще ніде. До того ж "Гренада" дала три чудові благодійні концерти: у санаторіях ім. М.Н.Бурденка та ім. М.І.Пирогова і на базі відпочинку, що була місцем нашої "дислокації".

Звичайно, ніякі газетні шпалти не

вмістять все те, що хотілося б розповісти про Літню школу, і жодні слова

не здатні передати того духу колективизму і єднання, того відчуття, коли захоплює подих від обговорення, того почуття прекрасного, яке росте всередині тебе з кожною почутюю нотою, тих миттєвостей, коли ти відчуваєш себе дійсно Людиною!

Дмитро Столляренко, студент ФСП

Напередодні Дня Незалежності в Українському домі в Києві пройшла VII Київська міжнародна книжкова виставка-ярмарок. Цього року участь у цьому вже традиційному заході взяли понад сто представників книговидавничої індустрії України, Росії, Білорусі, Польщі, Ірану та Болгарії. Видавці представили книжки з найрізноманітнішою тематикою: художньо-літературну, літературу для дітей та юнацтва, видання з історичної тематики та публіцистику, мистецькі альбоми, науково-популярні твори, репринти видань ХІХ і початку ХХ століття, які давно стали бібліографічною рідкістю, періодику тощо. I, звичайно, навчальну й наукову літературу. Серед нечисленних видавництв, які нині працюють у цьому сегменті книжкового ринку, достойне місце посідає Видавнично-поліграфічний комплекс "Політехніка", створений на базі Видавничо-поліграфічного інституту Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Його стенд також пропонував свою продукцію відвідувачам виставки-ярмарки. I, зауважимо, книжки, видані "Політехнікою", викликали велику цікавість з боку потенційних читачів. Причому увагою користувалися не лише монографії, підручники і посібники науковців і викладачів НТУУ "КПІ", але й видання з історії науки і техніки, які вийшли тут друком останніми роками: збірки з серії "Видатні конструктори України", книга ректора НТУУ "КПІ" академіка М.З.Згурівського "Київські політехніки – пionери авіації, космонавтики, ракетостроєння" тощо.

Інф. "КП"

Директор ВІП проф. П. Кирічок та працівники ВІК "Політехніка" біля стенду видавництва

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@kpi.ua
гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.
Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-інк»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.